

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, XXX
[...] (2012) XXX draft

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Olaszország 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

**és az Olaszország 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó stabilitási programjáról szóló
tanácsi véleményről**

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Olaszország 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

és az Olaszország 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó stabilitási programjáról szóló tanácsi véleményről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására³,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira⁴,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a foglalkoztatást és növekedést célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia a gazdaságpolitikák fokozott összehangolása révén azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken fellépésre van szükség annak érdekében, hogy Európa növelhesse a fenntartható növekedés és a versenyképesség területén rejlő lehetőségeit.

---

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

³ COM(2012) 318 final.

⁴ P7_TA(2012)0048 és P7_TA(2012)0047.

- (2) A Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot⁵, melyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.
- (3) A Tanács 2011. július 12-én ajánlást fogadott el Olaszország 2011. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményt nyilvánított Olaszország 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó, aktualizált stabilitási programjáról.
- (4) A Bizottság 2011. november 23-án elfogadta a második éves növekedési jelentést, amely az Európa 2020 stratégiára épülve elindítja az előzetes és integrált gazdaságpolitikai koordináció második európai szemeszterét. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2012. február 14-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést⁶, amelyben Olaszországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra kerül sor.
- (5) Az Európai Tanács 2012. március 2-án jóváhagyta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedést elősegítő költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás normál feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.
- (6) Az Európai Tanács 2012. március 2-án arra is felkérte az Euró Plusz Paktumban részt vevő tagállamokat, hogy vállalásaikat kellő időben nyújtsák be ahhoz, hogy azokat stabilitási vagy konvergenciaprogramjukba, valamint nemzeti reformprogramjukba beépíthessék.
- (7) Olaszország 2012. április 30-án benyújtotta a 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó stabilitási programját és 2012. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. A Bizottság emellett az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes felülvizsgálat keretében megvizsgálta, hogy Olaszországban fennáll-e makrogazdasági egyensúlyhiány. A Bizottság a részletes felülvizsgálatban⁷ megállapította, hogy Olaszországban egyensúlyhiány áll fenn, azonban az nem túlzott mértékű. Míg az államadósság a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében szigorú ellenőrzés alatt áll, az exportteljesítmény makrogazdasági fejleményei is figyelmet érdemelnek a gazdaság működését érő kedvezőtlen hatások kockázatának csökkentése érdekében.
- (8) A stabilitási programnak az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (1) bekezdése szerinti értékelése alapján a Tanács véleménye szerint a programot alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott, feltéve, hogy a pénzügyi piaci feltételek nem romlanak tovább. A Bizottság 2012. tavaszi előrejelzésével összhangban a

---

⁵ A Tanács 2012. április 26-i 2012/238/EU határozata.

⁶ COM(2012) 68 final.

⁷ SWD(2012) 156 final.

program szerint a reál-GDP idén jelentős mértékben csökken, majd 2013-ban fokozatos fellendülésnek indul. A túlzott hiány esetén követendő eljárással összhangban a programban vázolt költségvetési stratégia célja az államháztartási hiánynak a GDP 3 %-ában megállapított referenciaérték alá való csökkentése 2012-ben, további kiadási korlátok és kiegészítő bevételek révén. A program a túlzott hiány megszüntetését követően megerősíti a strukturális értelemben vett kiegyensúlyozott költségvetési egyenlegre vonatkozó középtávú költségvetési cél megvalósítását; a cél megfelelően tükrözi a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeit. Ennek elérését a program 2013-ra vetíti előre, azaz az előző stabilitási programban tervezettnél egy évvel korábbra. Az (újraszámított) strukturális hiány⁸ alapján a 2010–2012-es időszakra tervezett átlagos éves költségvetési erőfeszítés jóval meghaladja a Tanács által a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében ajánlott, a GDP 0,5 %-át kitevő értéket. A strukturális értelemben vett kiigazítás tervezett üteme 2013-ban lehetővé teszi a középtávú költségvetési cél ugyanezen évben való teljesítését, és az államháztartási kiadások növekedésének tervezett mértéke – figyelembe véve a diszkrecionális bevételi intézkedéseket – megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározott kiadási szintnek. A program szerint az államadósság aránya 2012-ben lesz a legmagasabb, majd ezt követően az elsődleges többlet növekedésének megfelelően, növekvő iramban kezd el csökkenni. Olaszország számára 2013–2014 átmeneti időszak lesz, és költségvetési tervei megfelelő előrehaladást biztosítanak majd az adósságcsökkentési célszám felé, amit a Bizottság 2012. tavaszi előrejelzése is megerősít. A tervek szerint az adósságcsökkentési célszámot az átmeneti időszak végén (2015) sikerül majd elérni. Ahhoz, hogy a tényleges hiány és adósság mértéke elérje a fenti szintet, a 2010–2011-ben elfogadott kiigazító intézkedések szigorú és teljes körű költségvetési végrehajtására van szükség. Végül, az államháztartás fenntarthatóságát tekintve Olaszország hosszú távon közepes kockázattal szembesül.

- (9) A költségvetési keretrendszerrel illetően az olasz parlament törvényt hozott az olasz alkotmánynak egy, a kiegyensúlyozott költségvetésre vonatkozó szabállyal való kiegészítéséről. A szabály kulcselemeinek meghatározásához végrehajtási jogszabályra lesz szükség, amely rögzíti alkalmazásának módozatait, a megfelelő korrekciós mechanizmusokat és mentesítési záradékokat, valamint a különböző közigazgatási szintek között szükséges koordinációt. A kormány vállalta, hogy az egyes közigazgatási szinteken a kiadásokra vonatkozóan végzett részletes felülvizsgálatokon keresztül tartósan javítja az államháztartási kiadások hatékonyságát és minőségét. A felülvizsgálatok elvben azt is lehetővé teszik, hogy a növekedést elősegítő kiadási tételek elsőbbséget élvezzenek. Hasonló a célja a strukturális alapok felhasználására vonatkozó, folyamatban lévő, a 2011. márciusban hozott intézkedéseken, valamint a strukturális források felhasználásának felgyorsítására irányuló, 2011. novemberi kohéziós cselekvési terven keresztüli irányváltásnak is. Az adminisztratív kapacitás komoly hiányosságai azonban továbbra is hátráltatják a felhasználást és ezáltal a terv végrehajtását, főként a konvergenciaregiókban.

---

⁸ A Bizottság szolgálatai által a programban megadott információk alapján a közös módszertannak megfelelően újraszámított, egyszerű és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

- (10) Az adórendszer szerkezete, valamint az adóelkerülés és a be nem jelentett munkavégzés magas szintje kedvezőtlen hatással volt az ország gazdasági teljesítményére. Az adózási morált és az adóügyi kormányzást a széles skálájú adókiadások, illetőleg az összetett és nehézkes közigazgatási eljárások is befolyásolják. Az adótehernek a termelési tényezőkről a fogyasztás és az ingatlan irányába való részleges, már elrendelt elmozdulása fontos első lépés a növekedést fokozottan támogató adóstruktúra létrehozásához, azonban további elmozdulásra is szükség van az elosztási hatások további figyelembevételével.
- (11) A szociális partnereknek a bértárgyalási keretrendszer reformjára vonatkozó 2011. júniusi megállapodását jogszabály rögzíti. A megállapodás révén lehetőség nyílik a vállalati szintű szerződések kiterjedtebb használatára, nagyobb mértékben véve figyelembe az egyes termelési tevékenységek szükségleteit. Annak érdekében azonban, hogy teljes körűen rendezni lehessen a kereskedelmi partnerekénél dinamikusabb nominális fajlagos munkaerőköltségek problémáját (amely fontos tényező Olaszország versenyképességének gyengülése szempontjából), elengedhetetlen a bértárgyalási rendszer további reformja, rugalmas munkafeltételeket biztosítva az ágazatban országos szinten is. 2012. áprilisban a kormány ambiciózus munkaerő-piaci reformra tett javaslatot, amely az olasz munkaerőpiac régi keletű problémáinak (köztük a szegmentációnak) a kezelésére irányul. A reformot haladéktalanul el kell fogadni, biztosítva, hogy annak célkitűzése és ambíciószintje arányban álljon az olasz munkaerőpiacon jelentkező kihívásokkal. A foglalkoztatási szolgálatok liberalizációjának mértékét és hatékonyságát szigorúan nyomon kell követni.
- (12) A nők foglalkoztathatóságának – főként célzott adópolitikai ösztönzők révén történő – fokozására irányuló erőfeszítések ellenére az olasz nők foglalkoztatási aránya (2011-ben 46,5 %) jóval alacsonyabb az EU 27 országában mért átlagnál (2011-ben 58,5 %). További intézkedésekre van szükség a gyermek- és idősgondozási létesítmények terén. A magánszektor idősebb női munkavállalói számára komoly kihívást jelent az a tény, hogy a nőkre vonatkozó nyugdíjkorhatár 2012 és 2018 között 5 évvel emelkedni fog.
- (13) Az olasz fiatalok munkanélküliségének szintje 2011-ben átlagosan 29,1 % volt, majd 2012 első hónapjaiban tovább emelkedett. Magas a munkanélküliség a felsőfokú végzettséggel rendelkezők körében, és szaktudás tekintetében eltérés mutatkozik a munkaerőpiacon a kereslet és a kínálat között. Üdvözlendő a gyakorlati képzésnek a munkaerőpiacra való belépés fő eszközeként történő ösztönzése, azonban a kapcsolódó elemek – köztük a szakmai és képzési követelményeket átfogó új rendszer, a szakismeret igazolására szolgáló programok – további megerősítésre várnak. A Bizottság akciócsoportot hozott létre a kohéziós alapoknak a fiatalok foglalkoztatását és a kkv-k fejlődését támogató intézkedések felé történő újraprogramozására.
- (14) A korai iskolaelhagyás, amelynek mértéke országos szinten 18,8 % és területenként jelentős eltéréseket mutat, kedvezőtlen hatással van a fiatalok munkanélküliségére. Célzottabb és összefogottabb fellépésre van szükség a korai iskolaelhagyás problematikájának kezeléséhez, egyesítve a megelőzési, beavatkozási és kompenzációs intézkedéseket. Kezeleni szükséges a felsőfokú oktatási rendszer aluteltjesítését többek között a 2010. évi egyetemi reform teljes körű végrehajtása, valamint az egyetemek teljesítménye és az állami finanszírozás nyújtása közötti kapcsolat erősítése révén.

- (15) Olaszország fontos intézkedéseket hozott a szolgáltatások (különösen a szakmai szolgáltatások) liberalizációja és a hálózatos iparágakban folyó verseny fokozása terén. Ennek ellenére továbbra is számos problémával küzd az energia- és közlekedési ágazat (különösen a vasutak és a kikötők), ahol változatlanul jelentősek az infrastrukturális és piaci akadályok.
- (16) Noha születtek intézkedések az igazgatás egyszerűsítésére, Olaszországban még mindig összetett az üzleti környezet. Az igazságszolgáltatási rendszer több hiányossággal is küzd az erőforrások felhasználását, az eljárásokat és az intézményi felépítést illetően, ami egyértelműen tükröződik az olasz polgári igazságszolgáltatás alacsony teljesítményében, főként pedig az ügykezelés túlzottan hosszú időtartamában és az elhúzódó ügyek számában.
- (17) A kkv-k finanszírozáshoz jutása nehézkes, a kockázati tőke intenzitása pedig alacsony. 2011 decemberében bevezetésre került egy, a társasági tőkére vonatkozó engedmény, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy az adóköteles jövedelemben ne számítsák bele az új sajáttőke-injekciók spekulatív hozamát. Ez várhatóan elősegíti a kkv-k méretének növekedését, és ösztönzi az innováció területén megvalósuló beruházásokat. Noha születtek intézkedések a magánszféra K+F tevékenységének előmozdítására, ilyen például a kutatás területén megvalósuló üzleti beruházások adókedvezményének refinanszírozása, az intenzitás továbbra is alacsony, és az innovatív jellegű projektek végrehajtása nem megfelelő.
- (18) Olaszország számos kötelezettségvállalást tett az Euró Plusz Paktum keretében. Ezek a kötelezettségvállalások és a múlt évben ismertetett vállalások végrehajtása a foglalkoztatás ösztönzéséhez, a versenyképesség javításához, az államháztartás fenntarthatóságának javításához, valamint a pénzügyi stabilitás megerősítéséhez kapcsolódnak. A Bizottság értékelte az Euró Plusz Paktum keretében tett vállalások végrehajtását. Az ajánlás figyelembe veszi ennek az értékelésnek az eredményeit.
- (19) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Olaszország gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és értékelte a stabilitási programot, valamint a nemzeti reformprogramot, továbbá részletes felülvizsgálatot végzett. Figyelembe vette nemcsak a programok Olaszország fenntartható költségvetési és társadalmi-gazdasági politikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy a jövőbeli nemzeti döntéseknél az uniós szempontok beépítésével kell megerősíteni az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását. A Bizottság európai szemeszter keretében megfogalmazott ajánlásait az alábbi, 1–7. ajánlások tükrözik.
- (20) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta Olaszország stabilitási programját. Véleményét⁹ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,
- (21) A Bizottság részletes felülvizsgálata és említett értékelése eredményének fényében a Tanács megvizsgálta Olaszország 2012. évi nemzeti reformprogramját és Olaszország stabilitási programját. Az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi, 1–7. ajánlások tükrözik,

---

⁹ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, HOGY Olaszország 2012–2013-ban tegyen intézkedéseket a következőknek megfelelően:

1. A tervek szerint hajtsa végre a költségvetési stratégiát, és biztosítsa a túlzott hiány 2012-ben történő megszüntetését. Biztosítsa a tervezett strukturális elsődleges többletet, azért, hogy 2013-ig a GDP-arányos adósságrátát csökkenő pályára állíthassa. Biztosítson megfelelő előrehaladást a középtávú költségvetési cél elérése felé, betartva a kiadási szintet és kellő mértékű előrelépést téve az adósságcsökkentési célszámnak való megfelelés irányába.
2. Gondoskodjon arról, hogy a kiegyensúlyozott költségvetésre vonatkozó alkotmányos szabály kulcselemeinek meghatározása, beleértve a különböző közigazgatási szintek közötti megfelelő koordinációt, összhangban legyen az európai uniós keretrendszerrel. Törekedjen az államháztartási kiadások hatékonyságának és minőségének tartós javítására a tervezett kiadási felülvizsgálatokon, valamint az uniós források felhasználásának gyorsítására és igazgatásuk javítására irányuló 2011-es kohéziós cselekvési terven keresztül, különös tekintettel Dél-Olaszországra.
3. Hozzon további intézkedéseket a fiatalok munkanélküliségének kezelésére, többek között az oktatás munkaerő-piaci jelentőségének javítása és az iskolából a munkába való átmenet megkönnyítése, valamint az induló vállalkozások számára és a munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott ösztönzők révén. A munkavállalók mobilitásának előmozdítása érdekében tegye kötelezővé a szakismeret és képzés országos szintű elismerését. Hozzon intézkedéseket a felsőfokú oktatást elhagyók arányának csökkentésére, és vegye fel a küzdelmet a korai iskolaelhagyással szemben.
4. Elsőbbséggel fogadja el a munkaerő-piaci reformot a munkaerőpiac szegmentációjának kezelése érdekében, és hozzon létre egy integrált munkanélküli-ellátási rendszert. Hozzon további intézkedéseket a nők munkaerő-piaci részvételének ösztönzésére, különösen a gyermek- és idősgondozás biztosítása révén. A költségek versenyképességének fokozása céljából erősítse meg az ágazati szinten megállapított bérek és a termelékenység közötti kapcsolatot a bérmegállapítási keretrendszernek a szociális partnerekkel folytatott konzultáció során és a nemzeti gyakorlattal összhangban történő további javítása révén.
5. Vegye fel a harcot az adóelkerüléssel szemben. Törekedjen a szürkegazdaság és a be nem jelentett munkavégzés megszüntetésére, például az ellenőrzések és vizsgálatok megerősítése által. Hozzon intézkedéseket az adómentességek, az adókedvezmények és a kedvezményes HÉA-kulcsok körének csökkentésére, és egyszerűsítse az adótörvényt. Tegyen további lépéseket az adótehernek a tőkéről és a munkaerőről az ingatlan, a fogyasztás és a környezet irányába való elmozdítása érdekében.
6. Hajtsa végre a szolgáltatási ágazatban az elfogadott liberalizációs és egyszerűsítési intézkedéseket. Tegyen további lépéseket a hálózatos iparágakban a piaci hozzáférés, az infrastrukturális kapacitás és az összekapcsolások javítása érdekében.
7. Folytassa a vállalkozásokra vonatkozó jogszabályi keret egyszerűsítését és fokozza az adminisztratív kapacitást. Javítsa a pénzügyi eszközökhöz (különösen a tőkéhez) való hozzáférést a növekvő vállalkozások és az innováció finanszírozása érdekében.

Hajtsa végre a polgári igazságszolgáltatás tervezett reorganizációját, és mozdítsa elő az alternatív vitarendezési mechanizmusok használatát.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*